MOTIVUL PRACTICĂRII INFRACȚIUNII DE PROXENETISM

Diana HAMÂC
CZU: 343.545 *diana_hamac@yahoo.com*

Utilizarea persoanelor vii cu scop de a le obliga să presteze servicii și favoruri sexuale este cu strictețe condamnată la nivel internațional, prin diverse mijloace precum ar fi: Convenţia pentru reprimarea traficului de fiinţe umane şi a exploatării prostituţiei semenilor, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin Rezoluția 317 (IV) din 2 decembrie 1949 [1]; Convenţia asupra eliminării tuturor formelor de discriminare faţă de femei, adoptată de Adunarea Generală a Naţiunior Unite prin Rezoluţia 34/180 din 18 decembrie 1979 [2]; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 iunie 2016 [3], și altele.

Prostituția ca fenomen, poate fi descrisă ca ocupația unor anumite persoane care oferă prestații sexuale în favoarea unei plăți bănești pentru serviciile intime prestate. Cele expuse presupun a fi o manifestare a ilicitului în diverse țări și regiuni ale lumii și stau la bazele discuțiilor atât în grupuri private, cât și în cercuri de specialiști [4].

Totodată, prostituția și proxenetismul sunt considerate ocupații rușinoase și stigmatizate în societate. Societatea actuală, pe cât este de dezvoltată și de deschisă către nou, către experimentare pe larg și către acceptare și incluziune, la primul răvaș și sunet legat de prostituție se blochează, stigmatizează și judecă pe larg.

Infracțiunile privind conviețuirea socială reprezintă o categorie nișată de infracțiuni care iau amploare în toate țările lumii, inclusiv în Republica Moldova.

Fapta de proxenetism, se exprimă prin îndemnul sau determinarea la prostituție ori în înlesnirea practicării prostituției, ori în tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de o altă persoană.

În cazul infracțiunii de proxenetism, desfășurarea relațiilor de conviețuire socială este condiționată, printre altele, de procurarea mijloacelor de existență prin muncă, în condițiile de respect pentru regulile morale și de asigurare a demnității persoanei, împotriva faptelor de transformare a raporturilor sexuale în sursă de parazitism [5].

În limbajul obișnuit, infracțiunea este o acțiune ilegală, faptă ce prezintă un pericol social, constă în săvârșirea cu vinovăție a unei abateri de la legea penală, care este sancționată de lege [6].

Proxenetismul, ca grad de pericol, reprezintă un element mult mai periculos și grav ca valoare și însemnătate decât prostituția. Astfel, ca fapt criminal, legea penală nu incriminează activitatea de a se prostitua, ori este considerată faptă cu caracter infracțional, proxenetismul.

Atât în Republica Moldova cât și în alte state, drepturile tuturor cetățenilor sunt oficial recunoscute, dar în mod practic adesea neglijarea acestora aduce la apartiția necesității de a practica activități ilicite. La drept vorbind, fiecare dintre noi cunoaște că există Codul penal ce reglementează pedeapsa și esența unei infracțiuni, însă care

este motivul pentru care persoana a recurs la a săvârși cu bună știință o infracțiune poate fi divers.

Menționăm că, pentru a fi catalogată drept prostituție, fapta trebuie să întrunească condiția de practicare propriu-zisă a actelor sexuale cu persoane diferite și, ca urmare, și recompensă-procurarea de surse de existență pentru prostituată/prostituat, pentru întreținerea de raporturi sexuale cu diverse persoane.

Proxenetismul reprezintă exploatarea prostituției, practicată de persoane ce se prezintă drept protectori. Proxeneții mai sunt numiți – codoș, mijlocitor, pește sau verigaș.

Motivul primar al făptuitorului, în cazul infracțiunii de proxenetism, este cel de a-și spori pragmatismul patrimonial, prin a obține un beneficiu financiar. Proxenetul în cazul infracțiunii date are un țel major, de a obține cât mai mulți bani prin intermediul victimelor sale. Un alt motiv ar putea fi dorința de a-și umili persoana cu care conviețuiește, obligând-o să se prostitueze, dar totuși ulterior ca rezultat proxenetul oricum va primi favoruri financiare în urma prostituării victimei.

Un motiv pentru care persoanele ajung a fi parte a fenomenului de proxenetism poate fi dragostea. Adesea proxeneții le impun să se prostitueze pe partenerele lor de viață. Or, astfel aceștia motivează că ar fi în siguranță deoarece ei vor veghea ca nimic rău să nu li se întâmple, iar banii acumulați vor rămâne în cercul lor de viață și îi vor investi ulterior într-un viitor comun mai luminos și prosper. Fetele fiind atrase de o idee mirifică a dragostei sincere, atrase de un stil de viață opulent se lasă duse de acest val și cad pradă unor idei iluzorii și mincinoase. O ramură a motivului de dragoste este și atunci când femeia nici nu este într-o relație cu proxenetul, dar este pur și simplu atrasă de forța și modul său impunător de viață.

În astfel de cazuri, proxeneții recurg la diverse manevre de manipulare a viitoarelor prostituate. Aceștia le promit că nu se vor despărți niciodată, le îndeamnă să-și asculte inima – că împreună vor crea un imperiu și vor deveni bogați, și că nu vor fi nevoiți să se ocupe mult timp cu această activitate. Odată întorși din țările în care pleacă pentru a se prostitua, își vor procura o casă și vor avea o droaie de copii și neam din neamul lor nu va mai avea probleme financiare, și într-un final le promit fetelor că vor întemeia o familie. Astfel domnișoarele, care provin cel mai des din familii socialmente vulnerabile, se lasă duse de val și acceptă o așa-zisă nouă realitate conturată de proxenet și devin victimele acestora.

Adesea proxeneții își conving victimele să practice prostituția prin violență, o formă a violenței față de însăși victimă, ori manifestată prin amenințări privind răfuiala fizică asupra rudelor și persoanelor apropiate victimelor. Acestea fiind spuse, conchidem că principalul motiv al practicării infracțiunii de proxenetism îl reprezintă interesul material.

Referințe:

1. Convenţia pentru reprimarea traficului de fiinţe umane şi a exploatării prostituţiei semenilor, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin Rezoluția 317 (IV) din 2 decembrie 1949.

2. Convenţia asupra eliminării tuturor formelor de descriminare faţă de femei, adoptată de Adunarea Generală a Naţiunior Unite prin Rezoluţia 34/180 din 18 decembrie 1979.
3. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, proclamată de către Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene la 7 decembrie 2000 (înlocuită prin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 iunie 2016)
4. www.wikipedia.com
5. BRÎNZĂ, S., STATI, V. *Tratat de Drept penal.* Partea specială. Chișinău, 2015, p.1180.
6. BRÎNZĂ, S. ș.a. *Drept penal.* Partea specială. Chișinău, 2011.